

PROGRAMA
afereță examenului de admitere la stagi
în vederea obținerii calității de expert contabil,
sesiunea 2014

1. CONTABILITATE

Capitolul I

CONTABILITATE ȘI RAPORTARE FINANCIARĂ CONFORME
REGLEMENTĂRILOR NAȚIONALE

I. Contabilitatea și raportarea financiară a entităților economice:

- 1. Obligații care revin, potrivit legii, persoanelor juridice, pe linia organizării și conducerii contabilității.**
- 2. Forma și conținutul situațiilor financiare anuale.**
- 3. Principiile contabile generale. Reguli generale privind recunoașterea și evaluarea.**
- 4. Contabilitatea activelor imobilizate** (definiții, delimitări, recunoaștere și derecunoaștere, sistemul de conturi, evaluarea inițială, evaluarea după recunoaștere, evaluarea cu ocazia cedării și scoaterii din evidență, tratamente contabile și cerințe de prezentări de informații).
- 5. Contabilitatea activelor circulante** (definiții, delimitări, recunoaștere și derecunoaștere, sistemul de conturi, evaluarea inițială, evaluarea după recunoaștere, evaluarea la ieșire, tratamente contabile și cerințe de prezentări de informații).
- 6. Contabilitatea terților și a subvențiilor pentru investiții** (definiții, delimitări, sistemul de conturi, contabilitatea decontărilor cu clienții, furnizorii, asigurările și protecția socială, bugetul statului și fondurile speciale, debitorii și creditorii diverși, contabilitatea decontărilor în cadrul grupului, în cadrul unității și a operațiilor de participație, contabilitatea datoriilor financiare pe termen scurt, ajustările pentru deprecierea creanțelor, contabilitatea cheltuielilor și a veniturilor în avans, contabilitatea subvențiilor pentru investiții).
- 7. Contabilitatea capitalurilor** (definiții, delimitări, sistemul de conturi, contabilitatea capitalului social, contabilitatea primelor și rezervelor, contabilitatea rezultatului reportat și a rezultatului exercițiului, inclusiv corectarea erorilor contabile, repartizarea profitului, contabilitatea datoriilor financiare pe termen lung, contabilitatea provizioanelor).
- 8. Contabilitatea veniturilor și cheltuielilor** (recunoaștere, sistemul de conturi, tratamente contabile).
- 9. Contabilitatea elementelor extrabilanțiere** (delimitări, structuri, angajamente acordate și primite, operații în afara bilanțului, active și datorii contingente).
- 10. Întocmirea și prezentarea situațiilor financiare individuale** (delimitări, stabilirea balanței conturilor înainte de inventariere, inventarierea generală, operații de regularizare, evenimente ulterioare datei bilanțului, balanța conturilor după inventariere, determinarea rezultatului exercițiului, impozitarea profitului, distribuirea profitului, redactarea situațiilor financiare, analiza financiară și interpretarea situațiilor financiare, raportul administratorilor, auditarea sau verificarea situațiilor financiare anuale, aprobarea, semnarea și publicarea situațiilor financiare anuale).
- 11. Întocmirea și prezentarea situațiilor financiare consolidate** (referențialele contabile aplicabile, condițiile de întocmire a situațiilor financiare consolidate, scutirea și excepțiile de la întocmire, grupul de societăți și perimetrul de consolidare, excluderea din perimetrul de consolidare, ajustarea situațiilor financiare individuale, eliminarea conturilor intragrup, eliminarea rezultatelor interne, eliminarea titlurilor și dividendelor, metodele de consolidare).

II. Contabilitate de gestiune:

- 1. Calculul costului** (clasificarea costurilor, pierderile, producția în curs de execuție, repartizarea costurilor indirecte, imputarea rațională, costurile îndatorării).
- 2. Sistemul conturilor de gestiune.**

3. Raportarea internă a informației din contabilitatea de gestiune.

BIBLIOGRAFIE:

1. *Legea contabilității nr. 82/1991*, republicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 454 din 18 iunie 2008, cu modificările și completările ulterioare.
2. *Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 37/2011 pentru modificarea și completarea Legii contabilității nr. 82/1991 și pentru modificarea altor acte normative incidente*, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 285 din 22 aprilie 2011.
3. *Ordinul ministrului finanțelor publice nr. 3.055/2009 pentru aprobarea Reglementărilor contabile conforme cu directivele europene*, publicat în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 766 și 766 bis din 10 noiembrie 2009, cu modificările și completările ulterioare.
4. *Ordinul ministrului finanțelor publice nr. 2.239/2011 pentru aprobarea Sistemului simplificat de contabilitate*, publicat în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 522 și 522 bis din 25 iulie 2011.
5. *Ordinul viceprim-ministrului, ministrul finanțelor publice nr. 79/2014 privind principalele aspecte legate de întocmirea și depunerea situațiilor financiare anuale și a raportărilor contabile anuale ale operatorilor economici la unitățile teritoriale ale Ministerului Finanțelor Publice*, publicat în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 70 din 29 ianuarie 2014.
6. *Ordinul ministrului finanțelor publice nr. 2.861/2009 pentru aprobarea Normelor privind organizarea și efectuarea inventarierii elementelor de natura activelor, datoriilor și capitalurilor proprii*, publicat în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 704 din 20 octombrie 2009.
7. *Ordinul ministrului economiei și finanțelor nr. 3.512/2008 privind documentele financiar-contabile*, publicat în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 870 și 870 bis din 23 decembrie 2008, cu completările ulterioare.
8. *Ordinul ministrului finanțelor publice nr. 1.826/2003 pentru aprobarea Precizărilor privind unele măsuri referitoare la organizarea și conducerea contabilității de gestiune*, publicat în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 23 din 12 ianuarie 2004.
9. *******, *Unele aspecte privind aplicarea Reglementărilor contabile conforme cu Directiva a IV-a a CEE, parte componentă a Reglementărilor contabile conforme cu directivele europene, aprobate prin Ordinul ministrului finanțelor publice nr. 3.055/2009. Ghid practic*, disponibil la adresa http://discutii.mfinante.ro/static/10/Mfp/reglementaricontabile/Ghid_27092010.pdf.
10. Ghid practic privind aplicarea prevederilor ordinului viceprim-ministrului, ministrul finanțelor publice, nr. 2.067/2013, disponibil la adresa http://discutii.mfinante.ro/static/10/Mfp/reglementaricontabile/GhidOMFP_nr2067_17032014.doc.
11. *******, *Ghid practic de aplicare a Reglementărilor contabile conforme cu directivele europene aprobate prin OMFP nr. 3.055/2009*, Editura CECCAR, București, 2010, p. 22-28, 73-76, 79-86, 87-90, 90-147, 154-177, 178-192, 206-219, 222-248, 249-347, 350-377, 411-481, 482-531, 532-563, 567-656, 659-758, 762-795, 798-822, 825-903, 913-924, 925-932, 935-1019.
12. *******, *Standardul profesional nr. 21: Misiunea de ținere a contabilității, întocmirea și prezentarea situațiilor financiare*, ediția a IV-a, revizuită și adăugită, Editura CECCAR, București, 2011.
13. *******, *Standardul profesional nr. 22: Misiunea de examinare a contabilității, întocmirea, semnarea și prezentarea situațiilor financiare*, ediția a IV-a, revizuită și actualizată, Editura CECCAR, București, 2011.

Capitolul II

ASPECTE PRIVIND APLICAREA STANDARDELOR INTERNAȚIONALE DE RAPORTARE FINANCIARĂ

- I. **Cadrul general conceptual pentru raportarea financiară elaborat de IASB (Consiliul pentru Standarde Internaționale de Contabilitate):**
  1. Scop.
  2. Obiectivul, utilitatea și limitările raportării financiare cu scop general.
  3. Informații privind resursele economice ale unei entități și pretențiile față de entitate și cele privind modificările resurselor și pretențiilor:

- 3.1. Resurse economice și pretenții.
- 3.2. Modificări ale resurselor economice și pretențiilor (performanța financiară reflectată de contabilitatea de angajamente, performanța financiară reflectată de fluxurile de trezorerie anterioare, modificări ale resurselor economice și pretențiilor care nu rezultă din performanța financiară).
4. Caracteristicile calitative ale informațiilor financiare utile:
  - 4.1. Caracteristici calitative fundamentale (relevanța și pragul de semnificație, reprezentarea exactă).
  - 4.2. Caracteristici calitative amplificatoare (comparabilitatea, verificabilitatea, oportunitatea, inteligibilitatea).
  - 4.3. Constrângeri ce țin de cost asupra raportării financiare.
5. Ipotezele de bază (continuitatea activității).
6. Elementele situațiilor financiare:
  - 6.1. Poziția financiară (active, datorii, capitaluri proprii).
  - 6.2. Performanța (venituri, cheltuieli, ajustări pentru menținerea capitalului).
7. Recunoașterea elementelor în situațiile financiare:
  - 7.1. Probabilitatea realizării unor beneficii economice viitoare și fiabilitatea evaluării.
  - 7.2. Recunoașterea activelor și datoriilor.
  - 7.3. Recunoașterea veniturilor și cheltuielilor.
8. Evaluarea elementelor din situațiile financiare (definiția evaluării, costul istoric, costul curent, valoarea realizabilă, valoarea actualizată).
9. Conceptele de capital, menținere a capitalului și determinare a profitului.

II. Prezentarea situațiilor financiare (IAS 1):

1. Obiectiv și domeniu de aplicare.
2. Definiții (situații financiare cu scop general, imposibilitatea aplicării, standarde internaționale de raportare financiară, semnificativ, note, alte elemente ale rezultatului global, proprietari, profit sau pierdere, ajustări din reclasificare, rezultatul global total).
3. Scopul situațiilor financiare.
4. Setul complet de situații financiare.
5. Caracteristicile generale (prezentarea fidelă și conformitatea cu IFRS-urile, continuitatea activității, contabilitatea de angajamente, pragul de semnificație și agregarea, compensarea, frecvența raportării, informații comparative, consecvența prezentării).
6. Situația poziției financiare (informații ce trebuie prezentate în situația poziției financiare, distincția activ circulant/imobilizat și respectiv datorie curentă / pe termen lung, informații care trebuie prezentate fie în situația poziției financiare, fie în note).
7. Situația rezultatului global (informații care trebuie prezentate în situația rezultatului global, profitul sau pierderea perioadei, alte elemente ale rezultatului global aferente perioadei, informații care trebuie prezentate fie în situația rezultatului global, fie în note).
8. Situația modificărilor capitalurilor proprii (informații care trebuie prezentate în situația modificărilor capitalurilor proprii, informații care trebuie prezentate fie în situația modificărilor capitalurilor proprii, fie în note).
9. Note (structură, prezentarea politicilor contabile, surse ale incertitudinii estimărilor, capital, alte prezentări de informații).

III. Situația fluxurilor de trezorerie (IAS 7):

1. Obiectiv și domeniu de aplicare.
2. Beneficii ale informațiilor referitoare la fluxurile de trezorerie.

3. Definiții (numerarul, echivalentele de numerar, fluxurile de trezorerie, activitățile de exploatare, activitățile de investiții, activitățile de finanțare).
4. Prezentarea unei situații a fluxurilor de trezorerie.
5. Raportarea fluxurilor de trezorerie din activitatea de exploatare.
6. Raportarea fluxurilor din activități de investiții și de finanțare.
7. Raportarea fluxurilor de trezorerie la valoarea netă.
8. Fluxuri de trezorerie în valută.
9. Dobânzi și dividende.
10. Impozit pe profit.
11. Alte tranzacții decât cele în numerar.
12. Alte prezentări de informații.

IV. Politici contabile conforme Standardelor Internaționale de Raportare Financiară (IFRS):

1. Recunoașterea/derecunoașterea, evaluarea și prezentarea în situațiile financiare a informațiilor privind activele (IAS 16, IAS 36, IAS 2, IFRS 5, IAS 40).
2. Recunoașterea, evaluarea și prezentarea informațiilor privind provizioanele, datoriile contingente și activele contingente (IAS 37).
3. Recunoașterea, evaluarea și prezentarea informațiilor privind veniturile (IAS 18).
4. Clasificarea și prezentarea în situațiile financiare a informațiilor privind contractele de leasing (IAS 17).
5. Politici contabile, modificări ale estimărilor contabile și erori (IAS 8).

BIBLIOGRAFIE:

1. *Ordinul ministrului finanțelor publice nr. 907/2005 privind aprobarea categoriilor de persoane juridice care aplică reglementări contabile conforme cu Standardele Internaționale de Raportare Financiară, respectiv reglementări contabile conforme cu directivele europene*, publicat în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 597 din 11 iulie 2005, cu modificările și completările ulterioare.
2. *Ordinul ministrului finanțelor publice nr. 1.121/2006 privind aplicarea Standardelor Internaționale de Raportare Financiară*, publicat în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 602 din 12 iulie 2006, cu modificările și completările ulterioare.
3. *Ordinul ministrului finanțelor publice nr. 881/2012 privind aplicarea de către societățile comerciale ale căror valori mobiliare sunt admise la tranzacționare pe o piață reglementată a Standardelor Internaționale de Raportare Financiară*, publicat în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 424 din 26 iunie 2012.
4. *Ordinul ministrului finanțelor publice nr. 1.286/2012 pentru aprobarea Reglementărilor contabile conforme cu Standardele internaționale de raportare financiară, aplicabile societăților comerciale ale căror valori mobiliare sunt admise la tranzacționare pe o piață reglementată*, publicat în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 687 și 687 bis din 04 aprilie 2012, cu modificările și completările ulterioare.
5. *Ordinul ministrului finanțelor publice nr. 1.690/2012 privind modificarea și completarea unor reglementări contabile*, publicat în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 857 din 18 decembrie 2012.
6. *Ordinul ministrului finanțelor publice nr. 213/2013 privind completarea Reglementărilor contabile conforme cu Standardele internaționale de raportare financiară, aplicabile societăților comerciale ale căror valori mobiliare sunt admise la tranzacționare pe o piață reglementată, aprobate prin Ordinul viceprim-ministrului, ministrul finanțelor publice, nr. 1.286/2012*, publicat în Monitorul Oficial nr. 100 din 20 februarie 2013.
7. *Regulamentul (CE) nr. 1.126/2008 al Comisiei din 03.11.2008 de adoptare a anumitor standarde internaționale de contabilitate în conformitate cu Regulamentul (CE) nr. 1.606/2002 al Parlamentului European și al Consiliului*, publicat în Jurnalul Oficial al Uniunii Europene nr. L 320 din 29.11.2008, pp. 1-481, disponibil la <http://eur-lex.europa.eu/legal-content/RO/TXT/PDF/?uri=CELEX:32008R1126&from=RO>.

8. Regulamentele UE de modificare a Regulamentului (CE) nr. 1.126/2008 (lista poate fi consultată la http://discutii.mfinante.ro/static/10/Mfp/reglementaricontabile/agentieconomici/Anexa1_lista_regulamente_publicate_ulterior_Regulament1126_2008.pdf).
9. *******, *Standardele Internaționale de Raportare Financiară (IFRS®) – Norme oficiale emise la 1 ianuarie 2013, Partea A, Cadrul general conceptual și dispoziții*, Editura CECCAR, București, 2013, pp. A17-A45, A541-A574, A595-A609, A699-A721, A1003-A1026, A1037-A1039, A1048-A1052, A579-A592, A209-A219, A1165-A1187, A1057-A1080, A745-A755, A723-A741, A611-A628.
10. *******, *Standardul Internațional de Raportare Financiară pentru Întreprinderi Mici și Mijlocii (IFRS pentru IMM-uri) 2009, inclusiv Baza pentru concluzii și Situații financiare ilustrative* (trei broșuri), Editura CECCAR, București, 2010.

Capitolul III

ASPECTE PRIVIND CONTABILITATEA INSTITUȚIILOR PUBLICE

1. Fundamente privind organizarea contabilității instituțiilor publice (principiile bugetare, ordonatorii de credite, clasificarea bugetară, principiile contabile, planul de conturi).
2. Forma și conținutul situațiilor financiare anuale.
3. Contabilitatea finanțării bugetare (etapele finanțării bugetare, finanțarea din sursele bugetului de stat, din sursele bugetelor locale, din sursele bugetelor fondurilor speciale, din fonduri cu destinație specială, finanțarea din venituri proprii).
4. Contabilitatea activelor necurente/fixe (definiție, tipologie, delimitarea bunuri care aparțin domeniului public al statului și al unităților administrativ-teritoriale – bunuri care aparțin domeniului privat al statului și al unităților administrativ-teritoriale, sistemul de conturi, evaluarea inițială, cheltuieli ulterioare, evaluarea la ieșire, evaluarea la data bilanțului, amortizarea, ajustările pentru depreciere, reevaluarea, tratamente contabile specifice activelor fixe necorporale, corporale, financiare).
5. Contabilitatea activelor curente/circulante (definiție, tipologie, sistemul de conturi, evaluarea inițială, evaluarea la ieșire, evaluarea la data bilanțului, ajustări pentru depreciere, tratamente contabile specifice stocurilor, creanțelor, investițiilor financiare pe termen scurt, trezoreriei).
6. Contabilitatea datoriilor (definiție, tipologie, sistemul de conturi, evaluarea inițială, evaluarea la momentul decontării, evaluarea la data bilanțului, tratamente contabile specifice decontărilor cu furnizorii, salariații, protecția socială, bugetul statului, creditorii, decontărilor între instituții, tratamente contabile specifice provizioanelor).
7. Contabilitatea capitalurilor proprii (definiție, tipologie, sistemul de conturi, recunoașterea și evaluarea elementelor de capitaluri proprii, tratamente contabile specifice fondurilor, rezervelor din reevaluare, rezultatului patrimonial, rezultatului reportat).
8. Contabilitatea veniturilor și cheltuielilor (definiție, tipologie, sistemul de conturi, recunoaștere în contabilitate, tratamente contabile specifice veniturilor și cheltuielilor operaționale, financiare, extraordinare).
9. Etapele întocmirii și prezentării situațiilor financiare.

BIBLIOGRAFIE:

1. *Legea nr. 500/2002 privind finanțele publice*, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 597 din 13 august 2002, cu modificările și completările ulterioare.
2. *Legea nr. 273/2006 privind finanțele publice locale*, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 618 din 18 iulie 2006, cu modificările și completările ulterioare.
3. *Legea nr. 213/1998 privind proprietatea publică și regimul juridic al acesteia*, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 448 din 24.11.1998, cu modificările și completările ulterioare.
4. *Ordinul ministrului finanțelor publice nr. 1.917/2005 pentru aprobarea Normelor metodologice privind organizarea și conducerea contabilității instituțiilor publice, Planul de conturi pentru instituțiile publice și instrucțiunile de aplicare a acestuia*, publicat în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 1.186 și 1.186 bis din 29 decembrie 2005, cu modificările și completările ulterioare.

5. *Ordinul ministrului finanțelor publice nr. 2.861/2009 pentru aprobarea Normelor privind organizarea și efectuarea inventarierii elementelor de natura activelor, datoriilor și capitalurilor proprii*, publicat în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 704 din 20 octombrie 2009.
6. *Ordinul ministrului finanțelor publice nr. 1.792/2002 pentru aprobarea Normelor metodologice privind angajarea, lichidarea, ordonanțarea și plata cheltuielilor instituțiilor publice, precum și organizarea, evidența și raportarea angajamentelor bugetare și legale*, publicat în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 37 din 23 ianuarie 2003, cu modificările și completările ulterioare.
7. *Ordinul ministrului finanțelor publice nr. 2.169/2009 pentru modificarea și completarea Normelor metodologice privind organizarea și conducerea contabilității instituțiilor publice, Planul de conturi pentru instituțiile publice și instrucțiunile de aplicare a acestuia, aprobate prin Ordinul ministrului finanțelor publice nr. 1.917/2005*, publicat în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 513 și 513 bis din 27 iulie 2009.
8. *Ordinul ministrului delegat pentru buget nr. 2.021/2013 pentru modificarea și completarea Normelor metodologice privind organizarea și conducerea contabilității instituțiilor publice, Planul de conturi pentru instituțiile publice și instrucțiunile de aplicare a acestuia, aprobate prin Ordinul ministrului finanțelor publice nr. 1.917/2005*, publicat în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 831 și 831 bis din 24 decembrie 2013, cu modificările și completările ulterioare.
9. *Ordinul ministrului finanțelor publice nr. 629/2009 pentru aprobarea Normelor metodologice privind întocmirea și depunerea situațiilor financiare trimestriale ale instituțiilor publice, precum și a unor raportări financiare lunare în anul 2009*, publicat în Monitorul Oficial, Partea I, nr. 242 și 242 bis din 10 aprilie 2009, cu modificările și completările ulterioare.
10. *Ordinul ministrului delegat pentru buget nr. 116/2014 pentru aprobarea Normelor metodologice privind întocmirea și depunerea situațiilor financiare ale instituțiilor publice, la 31 decembrie 2013*, publicat în Monitorul Oficial, Partea I, nr. 88 din 4 februarie 2014.
11. *Ordinul ministrului delegat pentru buget nr. 556/2014 pentru aprobarea Normelor metodologice privind întocmirea și depunerea situațiilor financiare trimestriale ale instituțiilor publice, precum și a unor raportări financiare lunare în anul 2014*, publicat în Monitorul Oficial, Partea I, nr. 276 din 15 aprilie 2014.

Capitolul IV

ASPECTE PRIVIND CONTABILITATEA INSTITUȚIILOR DE CREDIT

1. Structura sistemului bancar românesc (BNR – rolul și funcțiile băncii centrale, instituțiile de credit – activități specifice, instituțiile financiare nebancale – activități specifice).
2. Organizarea contabilității instituțiilor de credit (organizarea teritorială a instituțiilor de credit, principii contabile, planul de conturi).
3. Contabilitatea decontărilor intersedii (intrabancare) și între instituții de credit: definiții, tipologie, recunoașterea în contabilitate a tranzacțiilor și evenimentelor.
4. Contabilitatea operațiunilor de creditare a clientelei nonfinanciare și a depozitelor: definiții, tipologie, recunoașterea în contabilitate a tranzacțiilor și evenimentelor.

BIBLIOGRAFIE:

1. *Ordinul BNR nr. 9/2010 privind aplicarea Standardelor Internaționale de Raportare Financiară de către instituțiile de credit, ca bază a contabilității și pentru întocmirea de situații financiare anuale individuale, începând cu exercițiul financiar al anului 2012*, publicat în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 535 din 30 iulie 2010.
2. *Ordinul BNR nr. 24/2010 pentru completarea Ordinului Băncii Naționale a României nr. 15/2009 privind întocmirea de către instituțiile de credit, în scop informativ, de situații financiare anuale individuale conforme cu Standardele Internaționale de Raportare Financiară*, publicat în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 834 din 13 decembrie 2010.
3. *Ordinul BNR nr. 27/2010 pentru aprobarea Reglementărilor contabile conforme cu Standardele Internaționale de Raportare Financiară, aplicabile instituțiilor de credit (Anexa 1 și Anexa 2)*, publicat în Monitorul Oficial al României, Partea I nr. 890 și 890 bis din 30 decembrie 2010, cu modificările și completările ulterioare.

4. Ordinul BNR nr. 29/2011 privind modificarea și completarea Ordinului Băncii Naționale a României nr. 27/2010 pentru aprobarea Reglementărilor contabile conforme cu Standardele Internaționale de Raportare Financiară, aplicabile instituțiilor de credit, publicat în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 933 din 29 decembrie 2011.
5. *Ordinul BNR nr. 2/2013 pentru modificarea Reglementărilor contabile conforme cu Standardele Internaționale de Raportare Financiară, aplicabile instituțiilor de credit, aprobate prin Ordinul Băncii Naționale a României nr. 27/2010*, publicat în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 125 din 07 martie 2013.
6. Regulament nr. 16/2012 privind clasificarea creditelor și utilizarea ajustărilor prudențiale de valoare, publicat în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 865 din 20 decembrie 2012, cu modificările și completările ulterioare.
7. Regulament nr. 6/2013 pentru modificarea și completarea Regulamentului Băncii Naționale a României nr. 16/2012 privind clasificarea creditelor și plasamentelor, precum și determinarea și utilizarea ajustărilor prudențiale de valoare, publicat în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 836 din 24 decembrie 2013.
8. *Ordinul BNR nr. 15/2012 privind raportarea situațiilor aferente aplicării Regulamentului Băncii Naționale a României nr. 16/2012 privind clasificarea creditelor și plasamentelor, precum și determinarea și utilizarea ajustărilor prudențiale de valoare*, publicat în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 866 din 20 decembrie 2012, cu modificările ulterioare.
9. Legea nr. 312/2004 privind Statutul Băncii Naționale a României, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 582 din 28 iunie 2004, cu modificările și completările ulterioare.
10. *******, Standardele Internaționale de Raportare Financiară (IFRS®) – Norme oficiale emise la 1 ianuarie 2013, Partea A, Cadrul general conceptual și dispoziții, Editura CECCAR, București, 2013.

2. FISCALITATE

I. Definirea și clasificarea impozitelor și taxelor. Principii ale fiscalității:

1. Elementele impozitului.
2. Principiile impunerii.
3. Rata fiscalității.
4. Așezarea și perceperea impozitelor.
5. Clasificarea impozitelor.
6. Caracterizarea generală a impozitelor directe.
7. Caracterizarea generală a impozitelor indirecte.
8. Taxele.

BIBLIOGRAFIE:

1. *Legea nr. 500/2002 privind finanțele publice*, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 597 din 13 august 2002, cu modificările și completările ulterioare.
2. *Legea nr. 571/2003 privind Codul fiscal*, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 927 din 23 decembrie 2003, cu modificările și completările ulterioare, Titlul I: Dispoziții generale.

II. Impozitul pe profit:

1. Contribuabili.
2. Sfera de cuprindere a impozitului.
3. Perioada impozabilă.
4. Cotele de impozitare.

5. Determinarea profitului impozabil (venituri impozabile, venituri neimpozabile, cheltuieli deductibile, cheltuieli nedeductibile).
6. Reținerea impozitului pe dividende.
7. Plata impozitului și depunerea declarațiilor fiscale.
8. Reorganizările, lichidările și alte transferuri de active și titluri de participare.
9. Reguli fiscale pentru contribuabilii care aplică reglementările contabile conforme cu Standardele Internaționale de Raportare Financiară

BIBLIOGRAFIE:

1. *Legea nr. 571/2003 privind Codul fiscal*, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 927 din 23 decembrie 2003, cu modificările și completările ulterioare, Titlul II: Impozitul pe profit.
2. *Hotărârea Guvernului nr. 44/2004 pentru aprobarea Normelor metodologice de aplicare a Legii nr. 571/2003 privind Codul fiscal*, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 112 din 06 februarie 2004, cu modificările și completările ulterioare, Titlul II: Impozitul pe profit.
3. *Ordinul ministrului finanțelor publice/ ministrului educației, cercetării, tineretului și sportului nr. 2086/4504/2010 pentru aprobarea Normelor privind deducerile pentru cheltuielile de cercetare – dezvoltare la determinarea profitului impozabil*, publicat în Monitorul Oficial nr. 573 din 12 august 2010.
4. *Ordinul Ministerului Finanțelor Publice nr. 256/2014 privind indicele prețurilor de consum utilizat pentru actualizarea plăților anticipate în contul impozitului pe profit anual publicat în Monitorul Oficial, Partea I, nr. 135, din 25 februarie 2014.*
5. *Hotărârea Guvernului nr. 296/2010 pentru modificarea pct. 70¹ din Normele metodologice de aplicare a Legii nr. 571/2003 privind Codul fiscal, aprobate prin Hotărârea Guvernului nr. 44/2004 publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 239, din 15 aprilie 2010.*

III. Impozitul pe veniturile microîntreprinderilor:

1. Definiția microîntreprinderii.
2. Reguli de aplicare a sistemului de impunere pe veniturile microîntreprinderii.
3. Baza impozabilă.
4. Plata impozitului și depunerea declarațiilor fiscale.

BIBLIOGRAFIE:

1. *Legea nr. 571/2003 privind Codul fiscal*, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 927 din 23 decembrie 2003, cu modificările și completările ulterioare, Titlul IV¹: Impozitul pe veniturile microîntreprinderilor.
2. *Hotărârea Guvernului nr. 44/2004 pentru aprobarea Normelor metodologice de aplicare a Legii nr. 571/2003 privind Codul fiscal*, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 112 din 06 februarie 2004, cu modificările și completările ulterioare, Titlul IV¹: Impozitul pe veniturile microîntreprinderilor.

IV. Impozitul pe venit:

1. Contribuabili.
2. Sfera de aplicare și perioada impozabilă.
3. Cotele de impozitare.
4. Impozitarea veniturilor din activități independente.
5. Impozitarea veniturilor din salarii.
6. Impozitarea veniturilor din cedarea folosinței bunurilor.
7. Impozitarea veniturilor din investiții (dividende și dobânzi).

8. Impozitarea veniturilor din alte surse.
9. Determinarea venitului net anual impozabil și a impozitului pe venitul net anual impozabil.

BIBLIOGRAFIE:

1. *Legea nr. 571/2003 privind Codul fiscal*, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 927 din 23 decembrie 2003, cu modificările și completările ulterioare, Titlul III: Impozitul pe venit.
2. *Hotărârea Guvernului nr. 44/2004 pentru aprobarea Normelor metodologice de aplicare a Legii nr. 571/2003 privind Codul fiscal*, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 112 din 06 februarie 2004, cu modificările și completările ulterioare, Titlul III: Impozitul pe venit.
3. *Ordinul președintelui Agenției Naționale de Administrare Fiscală nr. 2.333/2007 pentru aprobarea Procedurii privind declararea și stabilirea impozitului pe veniturile din cedarea folosinței bunurilor realizate din derularea unui număr mai mare de 5 contracte de închiriere/subînchiriere*, publicat în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 868 din 19 decembrie 2007.
4. *Ordinul ministrului finanțelor publice nr. 1.016/2005 privind aprobarea deducerilor personale lunare pentru contribuabilii care realizează venituri din salarii la funcția de bază, începând cu luna iulie 2005, potrivit prevederilor Legii nr. 571/2003 privind Codul fiscal și ale Legii nr. 348/2004 privind denominarea monedei naționale*, publicat în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 668 din 27 iulie 2005.
5. *Ordinul ministrului economiei și finanțelor nr. 2.410/2007 privind aspecte de natură contabilă și fiscală referitoare la practicienii în insolvență, persoane fizice sau juridice, care își desfășoară activitatea în conformitate cu prevederile Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 86/2006 privind organizarea activității practicienilor în insolvență*, publicat în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 885 din 27 decembrie 2007.
6. *Ordinul ministrului economiei și finanțelor/președintelui Comisiei Naționale a Valorilor Mobiliare nr. 3483/144/2008 pentru aprobarea Normelor privind determinarea, reținerea și virarea impozitului pe câștigul de capital rezultat din transferul titlurilor de valoare, obținut de persoanele fizice*, publicat în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 24 din 12 ianuarie 2009, cu modificările ulterioare.
7. *Ordinul ministrului finanțelor publice nr. 2.875/2011 privind aprobarea Nomenclatorului activităților independente pentru care venitul net se poate determina pe baza normelor anuale de venit, activități desfășurate de contribuabilii care realizează venituri comerciale*, publicat în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 871 din 09 decembrie 2011, cu completările ulterioare.
8. *Ordinul ministrului finanțelor publice nr. 3.022/2011 privind completarea Nomenclatorului activităților independente pentru care venitul net se poate determina pe baza normelor anuale de venit, activități desfășurate de contribuabilii care realizează venituri comerciale, aprobat prin Ordinul ministrului finanțelor publice nr. 2.875/2011*, publicat în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 931 din 29 decembrie 2011.
9. *Ordinul ministrului dezvoltării regionale și turismului și al ministrului finanțelor publice nr. 22/28/2012 privind criteriile de stabilire a normei anuale de venit corespunzătoare unei camere de închiriat în scop turistic situate în locuința proprietate personală*, publicat în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 22 din 11 ianuarie 2012.
10. *Ordinul ministrului finanțelor publice nr. 752 din 11 mai 2006 privind aprobarea procedurii de eliberare a certificatului de atestare fiscală pentru persoane juridice și fizice, a certificatului de obligații bugetare, precum și a modelului și conținutului acestora*, publicat în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 450 din 24 mai 2006.
11. *Ordinul ministrului finanțelor publice nr. 1346 din 14 august 2006 privind aprobarea Procedurii de atribuire a codului de înregistrare fiscală pentru persoanele fizice care desfășoară activități economice în mod independent sau exercită profesii libere, a Procedurii de modificare a domiciliului fiscal pentru asocierile și alte entități fără personalitate juridică, precum și a modelului unor formulare*, publicat în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 744 din 31 august 2006.
12. *Ordinul ministrului economiei și finanțelor nr. 3384 din 17 noiembrie 2008 pentru aprobarea Procedurii de restituire a sumelor reprezentând impozit pe veniturile din transferul proprietăților imobiliare din patrimoniul personal, virate la bugetul de stat*, publicat în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 782 din 24 noiembrie 2008.

V Contribuțiile sociale obligatorii

A. Contribuții sociale obligatorii privind persoanele care realizează venituri din salarii, venituri asimilate salariilor și venituri din pensii, precum și persoanele aflate sub protecția sau în custodia statului:

1. Contribuabilii sistemelor de asigurări sociale;
2. Baza de calcul al contribuțiilor sociale individuale;
3. Baza de calcul al contribuțiilor sociale datorate de angajatori, entități asimilate angajatorului și orice plătitor de venituri de natură salarială sau asimilate salariilor;
4. Excepții generale;
5. Excepții specifice;
6. Prevederi specifice privind contribuțiile de asigurări sociale de sănătate;
7. Calculul, reținerea și virarea contribuțiilor sociale;
8. Cotele de contribuții sociale obligatorii;
9. Depunerea declarațiilor;
10. Prevederi speciale;

B. Contribuții sociale obligatorii privind persoanele care realizează venituri impozabile din activități independente, activități agricole, silvicultură, piscicultură, din asocieri fără personalitate juridică, precum și din cedarea folosinței bunurilor:

1. Contribuabili;
2. Baza de calcul;
3. Excepții;
4. Plăți anticipate cu titlu de contribuții sociale;
5. Declararea, definitivarea și plata contribuțiilor sociale;
6. Cotele de contribuție;

C. Contribuția de asigurări sociale de sănătate privind persoanele care realizează alte venituri, precum și persoanele care nu realizează venituri:

1. Contribuabilii;
2. Stabilirea contribuției;
3. Baza de calcul;
4. Calculul contribuției;
5. Plata contribuției;
6. Contribuția de asigurări sociale de sănătate privind persoanele care nu realizează venituri.

Bibliografie:

1. *Legea nr. 571/2003 privind Codul fiscal, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 927 din 23 decembrie 2003, cu modificările și completările ulterioare, Titlul IX ^2;*
2. *Hotărârea Guvernului nr. 44/2004 pentru aprobarea Normelor metodologice de aplicare a Legii nr. 571/2003 privind Codul fiscal, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 112 din 06 februarie 2004, cu modificările și completările ulterioare, Titlul IX ^2;*
3. *REGULAMENTUL (CE) nr. 883/2004 al Parlamentului European și al Consiliului din 29 aprilie 2004, privind coordonarea sistemelor de securitate socială;*
4. *REGULAMENTUL (CE) nr. 987/2009 al Parlamentului European și al Consiliului din 16 septembrie 2009, de stabilire a procedurii de punere în aplicare a Regulamentului (CE) nr. 883/2004 privind coordonarea sistemelor de securitate socială;*
5. *REGULAMENTUL (UE) nr. 1244/2010 al Comisiei din 9 decembrie 2010 de modificare a Regulamentului (CE) nr. 883/2004 al Parlamentului European și al Consiliului privind coordonarea sistemelor*

VI. Impozitul pe veniturile obținute din România de nerezidenți și impozitul pe reprezentanțele firmelor străine înființate în România:

1. Contribuabili.
2. Sfera de cuprindere a impozitului.
3. Veniturile impozabile obținute din România de nerezidenți.
4. Reținerea impozitului din veniturile obținute din România de nerezidenți (cotele de impunere).
5. Scutiri de la impozitul pe veniturile obținute din România de nerezidenți.
6. Impozitarea redevențelor și a dobânzilor la întreprinderi asociate – sfera de cuprindere și procedura, definiția dobânzii și a redevenței, a întreprinderii, a întreprinderii asociate și a sediului permanent, situațiile în care nu se aplică tratamentul fiscal favorabil în cazul redevențelor și dobânzilor între întreprinderi asociate.
7. Coroborarea prevederilor Codului fiscal cu cele ale convențiilor de evitare a dublei impuneri și ale legislației Uniunii Europene.
8. Certificatele de atestare a impozitului plătit în România de nerezidenți.
9. Stabilirea impozitului pe reprezentanțe – contribuabili, impozitul stabilit, termene de plată a impozitului și depunerea declarației fiscale.
10. Chestionare pentru stabilirea rezidenței fiscale a persoanei fizice.

BIBLIOGRAFIE:

1. *Legea nr. 571/2003 privind Codul fiscal*, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 927 din 23 decembrie 2003, cu modificările și completările ulterioare, Titlul V: Impozitul pe veniturile obținute din România de nerezidenți și impozitul pe reprezentanțele firmelor străine înființate în România.
2. *Hotărârea Guvernului nr. 44/2004 pentru aprobarea Normelor metodologice de aplicare a Legii nr. 571/2003 privind Codul fiscal*, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 112 din 06 februarie 2004, cu modificările și completările ulterioare, Titlul V: Impozitul pe veniturile obținute din România de nerezidenți și impozitul pe reprezentanțele firmelor străine înființate în România.
3. *Ordinul ministrului finanțelor publice nr. 724/2011 pentru aprobarea formularisticii prevăzute de art. 118 și 120 din Legea nr. 571/2003 privind Codul fiscal și stabilirea competențelor în ceea ce privește semnarea acestor formulare*, publicat în Monitorul Oficial, Partea I nr. 131 din 22 februarie 2011.
4. *Ordinul ministrului finanțelor publice nr. 74/2012 pentru reglementarea unor aspecte privind rezidența fiscală în România a persoanelor fizice*, publicat în Monitorul Oficial, Partea I nr. 73 din 30 ianuarie 2012.

VII. Impozitele și taxele locale:

1. Impozitul pe clădiri.
2. Impozitul pe teren.
3. Impozitul pe mijloacele de transport.

BIBLIOGRAFIE:

1. *Legea nr. 571/2003 privind Codul fiscal*, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 927 din 23 decembrie 2003, cu modificările și completările ulterioare, Titlul IX: Impozite și taxe locale.
2. *Hotărârea Guvernului nr. 44/2004 pentru aprobarea Normelor metodologice de aplicare a Legii nr. 571/2003 privind Codul fiscal*, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 112 din 06 februarie 2004, cu modificările și completările ulterioare, Titlul IX: Impozite și taxe locale.

VIII. Impozitul pe construcții:

1. Contribuabili
2. Baza impozabilă

3. Plata impozitului și depunerea declarațiilor fiscale

BIBLIOGRAFIE:

1. *Legea nr. 571/2003 privind Codul fiscal, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 927 din 23 decembrie 2003, cu modificările și completările ulterioare, Titlul IX³: Impozitul pe construcții;*
2. *Hotărârea Guvernului nr. 44/2004 pentru aprobarea Normelor metodologice de aplicare a Legii nr. 571/2003 privind Codul fiscal, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea a II-a, nr. 112 din 06 februarie 2004, cu modificările și completările ulterioare, Titlul IX³: Impozitul pe construcții.*

IX. Taxa pe valoarea adăugată (TVA):

1. Aplicarea teritorială.
2. Persoanele impozabile.
3. Operațiunile cuprinse în sfera de aplicare a taxei pe valoarea adăugată.
4. Locul operațiunilor cuprinse în sfera de aplicare a taxei pe valoarea adăugată.
5. Faptul generator și exigibilitatea taxei pe valoarea adăugată.
6. Baza de impozitare.
7. Cotele de taxă pe valoarea adăugată.
8. Operațiunile scutite de taxa pe valoarea adăugată.
9. Regimul deducerilor.
10. Persoanele obligate la plata taxei pe valoarea adăugată.
11. Obligațiile privind taxa pe valoarea adăugată.
12. Regimurile speciale pentru: întreprinderi mici, agenții de turism, bunuri second-hand, opere de artă, obiecte de colecție și antichități, aurul de investiții, persoanele impozabile nestabilite în Comunitate care prestează servicii electronice persoanelor neimpozabile.
13. Răspunderea pentru plata taxei pe valoarea adăugată.
14. Dispoziții tranzitorii.

BIBLIOGRAFIE:

1. *Legea nr. 571/2003 privind Codul fiscal, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 927 din 23 decembrie 2003, cu modificările și completările ulterioare, Titlul VI: Taxa pe valoarea adăugată.*
2. *Hotărârea Guvernului nr. 44/2004 pentru aprobarea Normelor metodologice de aplicare a Legii nr. 571/2003 privind Codul fiscal, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 112 din 06 februarie 2004, cu modificările și completările ulterioare, Titlul VI: Taxa pe valoarea adăugată.*

X. Accizele:

1. Regimul accizelor armonizate:

- sfera de aplicare, faptul generator, eliberarea pentru consum, exigibilitatea, calculul accizelor, termenul de plată, plătitorii de accize;
- regimul de antrepozitare fiscală:
  - reguli generale;
  - autorizarea antrepozitelor fiscale;
  - condiții de autorizare;
  - obligațiile antrepozitarilor autorizați;
  - anularea, revocarea, suspendarea autorizației;
- destinatarul înregistrat, expeditorul înregistrat;
- deplasarea și primirea produselor accizabile în regim suspensiv de accize;

- deplasarea intracomunitară a produselor cu accize plătite;
- vânzarea la distanță a produselor cu accize plătite;
- scutițiile și exceptările de la plata accizelor;
- restituiriile de accize;
- sistemul de marcare.

2. Alte produse accizabile:

- sfera de aplicare;
- calculul accizelor;
- plătitorii;
- exigibilitatea;
- termenul de plată;
- scutițiile de la plata accizelor;
- regulile privind efectuarea plății;
- termenele de plată;
- ordinea de stingere;
- compensarea și restituirea;
- creanțele fiscale accesorii în cazul plății cu întârziere a impozitelor și taxelor;
- prescripția dreptului de a efectua executarea silită;
- somația și titlul executoriu.

BIBLIOGRAFIE:

1. *Legea nr. 571/2003 privind Codul fiscal*, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 927 din 23 decembrie 2003, cu modificările și completările ulterioare, Titlul VII: Accize și alte taxe speciale.
2. *Hotărârea Guvernului nr. 44/2004 pentru aprobarea Normelor metodologice de aplicare a Legii nr. 571/2003 privind Codul fiscal*, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 112 din 06 februarie 2004, cu modificările și completările ulterioare, Titlul VII: Accize și alte taxe speciale.

XI. Proceduri fiscale:

1. Procedura înregistrării fiscale:

- modalitățile de înregistrare fiscală;
- termenul de înregistrare fiscală;
- modificările ulterioare înregistrării fiscale;
- declararea și înregistrarea filialelor și sediilor secundare (caz special: înregistrarea sediilor secundare cu minimum 5 persoane care realizează venituri din salarii).

2. Procedura stabilirii și declarării impozitelor și taxelor:

- formele administrative pentru stabilirea impozitelor și taxelor;
- depunerea declarațiilor fiscale;
- corectarea declarațiilor fiscale;
- forma și conținutul declarațiilor fiscale;
- prescripția dreptului de a stabili obligații fiscale;
- sarcina probei;
- estimarea bazei de impunere.

3. Plata impozitelor și taxelor:

- reguli privind efectuarea plății;

- termenele de plată;
- ordinea de stingere;
- compensarea și restituirea;
- creanțele fiscale accesorii în cazul plății cu întârziere a impozitelor și taxelor;
- prescripția dreptului de a efectua executarea silită;
- somația și titlul executoriu.

4. Procedura contestării actelor administrative fiscale:

- termenul și locul de depunere a contestației;
- forma și conținutul contestației;
- suspendarea procedurii de soluționare a contestației;
- suspendarea executării actului administrativ fiscal.

BIBLIOGRAFIE:

1. *Ordonanța Guvernului nr. 92/2003 privind Codul de procedură fiscală*, republicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 513 din 31 iulie 2007, cu modificările și completările ulterioare.
2. *Hotărârea Guvernului nr. 1.050/2004 pentru aprobarea Normelor metodologice de aplicare a Ordonanței Guvernului nr. 92/2003 privind Codul de procedură fiscală*, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 651 din 20 iulie 2004, cu modificările și completările ulterioare.

3. DREPT

I. Regimul juridic privind desfășurarea activităților economice de către persoanele fizice autorizate, întreprinderile individuale și întreprinderile familiale:

1. Caracterul general al conceptului de „profesionist” potrivit art. 3 din Noul Cod civil și corelarea acestuia cu noțiunea de întreprindere.
2. Condițiile necesare înregistrării și autorizării celor trei forme de organizare a activităților economice desfășurate de către persoane fizice: persoana fizică autorizată, întreprinderea individuală, întreprinderea familială.
3. Regimul juridic al persoanei fizice autorizate, al întreprinderii individuale și al întreprinderii familiale.
4. Patrimoniul de afecțiune și patrimoniul profesional individual, în temeiul Noului Cod civil și al Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 44/2008, cu modificările și completările ulterioare.

II. Societatea cu personalitate juridică reglementată de Legea nr. 31/1990 – una dintre formele societare prevăzute și de Noul Cod civil în Capitolul VII din Titlul IX al Cărții V:

1. Contractul de societate – condiții de fond și de formă; forme societare.
2. Societatea reprezintă o persoană juridică de naționalitate română; capacitatea juridică și atributele de identificare a societăților: firmă, emblemă, sediu etc.
3. Obligațiile sociale – modul în care asociații, acționarii răspund pentru aceste obligații sociale.

III. Constituirea și înmatricularea societăților cu personalitate juridică reglementate de Legea nr. 31/1990:

1. Actul constitutiv – mențiuni; condiții de fond și condiții de formă.
2. Capitalul social subscris și vărsat în faza constituirii. Evaluarea aportului în natură, răspunderea fondatorilor și a primilor membri ai consiliului de administrație, respectiv a directoratului și a consiliului de supraveghere pentru subscrierea capitalului social, existența capitalului vărsat. Mijloace de verificare a capitalului vărsat și asigurarea integrității acestuia.
3. Acțiunile și părțile sociale – caracterizare și mod de transmitere. Drepturile și obligațiile deținătorilor de acțiuni și părți sociale. Situația acțiunilor nominative și a părților sociale care nu au fost integral achitate (nu s-au efectuat vărsăminte).

4. Formalități specifice pentru constituirea societății pe acțiuni prin subscriere publică.
5. Înmatricularea societăților în registrul comerțului și efectele înmatriculării.
6. Efectele încălcării cerințelor legale de constituire a societăților cu personalitate juridică.

IV. Funcționarea societăților cu personalitate juridică reglementate de Legea nr. 31/1990:

1. Reguli comune privind funcționarea societăților cu personalitate juridică:

- Regimul juridic al aporturilor la capitalul social;
- Regimul juridic al dividendelor;
- Rezervele societății: categorii de rezerve, modul de constituire a rezervelor;
- Obligațiile și răspunderea administratorilor societăților cu personalitate juridică reglementate de Legea nr. 31/1990.

2. Funcționarea societăților pe acțiuni:

- Adunările generale ale acționarilor (AGA): feluri, moduri de convocare, atribuții, adoptarea hotărârilor, anularea hotărârilor AGA;
- Administrarea societăților pe acțiuni: sistemul unitar (consiliul de administrație și directorii); sistemul dualist (directoratul și consiliul de supraveghere); reguli comune de administrare a acestor societăți;
- Auditul financiar și auditul intern;
- Regimul juridic al acțiunilor;
- Regimul juridic al obligațiilor.

3. Funcționarea societăților cu răspundere limitată (SRL):

- Regimul juridic al părților sociale emise de SRL;
- Conducerea, administrarea și controlul societăților cu răspundere limitată (SRL);
- Societatea cu răspundere limitată cu unic asociat – particularități.

4. Modificarea actului constitutiv al societăților cu personalitate juridică reglementate de Legea nr. 31/1990:

- Dispoziții comune de modificare a actului constitutiv;
- Modificarea societăților: schimbarea denumirii, a sediului, a formei societare, înființarea de sucursale, puncte de lucru etc.;
- Modificarea structurii interne a societăților: excluderea și retragerea asociaților; revocarea administratorilor;
- Modificarea capitalului social: reducerea capitalului social; majorarea capitalului social.

V. Reorganizarea societăților cu personalitate juridică reglementate de Legea nr. 31/1990:

1. Fuziunea societăților (prin contopire și prin absorbție) – efectele fuziunii.
2. Fuziunea transfrontalieră.
3. Divizarea societăților cu personalitate juridică – efectele divizării.
4. Restructurări interne. Transformarea societăților cu personalitate juridică.

VI. Dizolvarea și lichidarea societăților cu personalitate juridică reglementate de Legea nr. 31/1990:

1. Cauzele de dizolvare (comune, speciale). Efectele dizolvării.
2. Lichidarea societăților cu personalitate juridică. Numirea lichidatorilor.
3. Stabilirea situației patrimoniului – mijloace de valorificare a bunurilor – mijloace de stabilire a creditorilor și ordinea de plată a acestora.

VII. Grupurile de interes economic:

1. Noțiunea și caracteristicile grupului de interes economic.
2. Constituirea grupului de interes economic.

3. Funcționarea și modificarea grupului de interes economic.
4. Dizolvarea, lichidarea și aplicarea procedurii Legii nr. 85/2006 asupra grupului de interes economic.
5. Grupurile europene de interes economic.

VIII. Obligațiile profesionale ale persoanelor fizice și juridice care desfășoară activități economice:

1. Înregistrarea în registrul comerțului. Răspunderea pentru neefectuarea înregistrării.
2. Constituirea fondului de comerț. Operațiuni asupra fondului de comerț.
3. Desfășurarea activităților economice cu respectarea regulilor concurenței loiale.

IX. Procedura insolvenței:

1. Categoriile de debitori cărora li se aplică procedura generală și simplificată a insolvenței.
2. Insolvența – condiție esențială pentru aplicarea procedurii.
3. Participanții la procedura insolvenței: atribuțiile instanței de judecată, ale judecătorului sindic, ale adunării creditorilor, ale administratorului judiciar și special, ale lichidatorului.
4. Efectele patrimoniale ale hotărârii de deschidere a procedurii.
5. Planul de reorganizare.
6. Lichidarea judiciară – falimentul.
7. Răspunderea organelor de conducere ale debitorului.

X. Regulamentul privind efectuarea stagiului și examenul de aptitudini în vederea accesului la calitatea de expert contabil și de contabil autorizat, republicat, cu modificările și completările ulterioare.

BIBLIOGRAFIE:

1. *Legea nr. 287/2009 privind Codul civil*, republicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 505 din 15 iulie 2011, cu modificările ulterioare.
2. *Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 44/2008 privind desfășurarea activităților economice de către persoanele fizice autorizate, întreprinderile individuale și întreprinderile familiale*, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 328 din 25 aprilie 2008, cu modificările și completările ulterioare.
3. *Legea societăților nr. 31/1990*, republicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 1.066 din 17 noiembrie 2004, cu modificările și completările ulterioare.
4. *Legea nr. 26/1990 privind registrul comerțului*, republicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 49 din 04 februarie 1998, cu modificările și completările ulterioare.
5. *Legea nr. 85/2014 privind procedurile de prevenire a insolvenței și de insolvență*, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 466 din 25 iunie 2014.
6. *Legea nr. 297/2004 privind piața de capital*, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 571 din 29 iunie 2004, cu modificările și completările ulterioare.
7. *Legea nr. 161/2003 privind unele măsuri pentru asigurarea transparenței în exercitarea demnităților publice, a funcțiilor publice și în mediul de afaceri, prevenirea și sancționarea corupției*, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 279 din 21 aprilie 2003, cu modificările și completările ulterioare.
8. *Hotărârea Guvernului nr. 187/2007 privind procedurile de informare, consultare și alte modalități de implicare a angajaților în activitatea societății europene*, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 161 din 07 martie 2007.
9. *Legea nr. 217/2005 privind constituirea, organizarea și funcționarea comitetului european de întreprindere*, republicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 889 din 15 decembrie 2011.
10. *Regulamentul privind efectuarea stagiului și examenul de aptitudini în vederea accesului la calitatea de expert contabil și de contabil autorizat, aprobat prin Hotărârea Consiliului Superior al Corpului*

Expertilor Contabili și Contabililor Autorizați din România nr. 00/33/2000, republicat în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 645 din 10 septembrie 2008, cu modificările și completările ulterioare.

11. *Ordonanța Guvernului nr. 65/1994 privind organizarea activității de expertiză contabilă și a contabililor autorizați*, republicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 13 din 08 ianuarie 2008, cu modificările și completările ulterioare.
12. Angheni Smaranda, *Drept comercial, Profesioniștii-comercianți*, Editura C.H. Beck, București, 2013.

4. AUDIT

I. Principii și reguli cu caracter general:

1. Auditul: concepte; tipuri de audit; categorii de auditori.
2. Imaginea fidelă; criteriile de apreciere.
3. Riscurile în audit.
4. Pragul de semnificație în audit; definiție, rol.
5. Normele de referință în audit.

II. Misiunea de bază în auditul financiar: auditul statutar (legal):

1. Auditul statutar: definiție, rol și obiective.
2. Succesiunea lucrărilor într-o misiune de audit statutar.
3. Faza inițială:
  - acceptarea mandatului și contractarea lucrărilor de audit;
  - orientarea și planificarea lucrărilor de audit.
4. Faza executării:
  - aprecierea controlului intern;
  - controlul conturilor;
  - examenul situațiilor financiare.
5. Faza concluziilor:
  - evenimente posterioare închiderii exercițiului;
  - utilizarea lucrărilor altor experți;
  - alte lucrări necesare închiderii misiunii.
6. Raportul de audit:
  - rol;
  - conținut și structură;
  - tipuri de opinie;
  - situații care conduc la formarea unei alte opinii decât opinia fără rezerve;
  - modele ale raportului de audit.
7. Documentarea lucrărilor de audit: dosarul exercițiului și dosarul permanent.

III. Misiuni speciale și misiuni conexe de audit:

1. Misiuni speciale de audit.
2. Examenul informațiilor financiare previzionale.
3. Misiuni de examen limitat al situațiilor financiare.
4. Misiuni de examen pe bază de proceduri convenite.
5. Misiuni de compilare a informațiilor financiare.

IV. Normele de comportament în audit:

1. Principii fundamentale.
2. Independența în audit.
3. Activități incompatibile cu practicarea independentă a auditului.

V. Controlul de calitate al serviciilor de audit.

BIBLIOGRAFIE:

1. *Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 75/1999 privind activitatea de audit financiar*, republicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 598 din 22 august 2003, cu modificările și completările ulterioare.
2. *Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 90/2008 privind auditul statutar al situațiilor financiare anuale și al situațiilor financiare anuale consolidate și supravegherea în interes public a profesiei contabile*, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 481 din 30 iunie 2008, aprobată cu modificări prin Legea nr. 278/2008, cu modificările și completările ulterioare;
3. *Legea societăților nr. 31/1990*, republicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 1066 din 17 noiembrie 2004, cu modificările și completările ulterioare.
4. *Legea contabilității nr. 82/1991*, republicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 454 din 18 iunie 2008, cu modificările și completările ulterioare.
5. *Ordonanța Guvernului nr. 65/1994 privind organizarea activității de expertiză contabilă și a contabililor autorizați*, republicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 13 din 08 ianuarie 2008, cu modificările și completările ulterioare.
6. ****, Codul etic național al profesioniștilor contabili*, ediția a V-a, revizuită și adăugită, Editura CECCAR, București, 2011.

5. EVALUAREA ECONOMICĂ ȘI FINANCIARĂ A ÎNTREPRINDERILOR

I. Evaluarea economică și financiară a întreprinderilor: concept și reguli cu caracter general:

1. Definiție, necesitate și esență; clasificarea diferitelor tipuri de evaluare.
2. Bilanțul contabil – punct de pornire; bilanțul economic – instrument de calcul pentru efectuarea unei evaluări.
3. Valoare și preț; diferitele tipuri de valori folosite în evaluare.

II. Diagnosticul de evaluare – sursa de obținere a tuturor elementelor și informațiilor necesare evaluării unei întreprinderi:

1. Diagnosticul juridic.
2. Diagnosticul comercial.
3. Diagnosticul tehnic, tehnologic și de exploatare.
4. Diagnosticul de organizare, management și resurse umane.
5. Diagnosticul financiar-contabil.
6. Sinteza diagnosticelor.

III. Componentele fundamentale ale unei evaluări de întreprindere:

1. Metodologia determinării Activului Net Corijat (ANC).
2. Metodologia determinării capacității beneficiare (CB).
3. Metode de determinare a ratei de capitalizare, fructificare sau actualizare.

IV. Abordarea patrimonială în evaluarea întreprinderilor:

1. Conceptul de evaluare patrimonială a întreprinderii.
2. Metode de evaluare patrimonială a întreprinderii.
3. Limitele valorilor patrimoniale.

V. Abordări bazate pe performanțele financiare ale întreprinderii:

1. Conceptul de evaluare bazată pe performanțele financiare; elemente de calcul.
2. Metode de evaluare bazate pe capitalizarea veniturilor.
3. Metode de evaluare bazate pe fluxurile de trezorerie ale întreprinderii.

VI. Abordări bazate atât pe patrimoniu, cât și pe performanțele financiare (metode combinate):

1. Conceptul de evaluare prin metode combinate.
2. Metode bazate pe ponderarea între o valoare patrimonială și una prin rentabilitate.
3. Metode bazate pe asocierea la valoarea patrimonială a valorii părții „invizibile” a întreprinderii (metode bazate pe goodwill).
4. Remunerarea valorii substanțiale brute.
5. Remunerarea capitalurilor permanente necesare exploatării.

VII. Abordări bazate pe comparații.

VIII. Metode bursiere de evaluare a întreprinderilor.

IX. Evaluarea valorilor mobiliare:

1. Evaluarea titlurilor cotate.
2. Evaluarea titlurilor necotate.
3. Evaluarea altor instrumente financiare.

BIBLIOGRAFIE:

***, *Standardul profesional nr. 37: Misiunea de evaluare a întreprinderii*, Editura CECCAR, București, 2011.

6. DOCTRINA ȘI DEONTOLOGIA PROFESIEI CONTABILE

- I. **Profesia contabilă: concept și structură.**
- II. **Reglementarea profesiei contabile.**
- III. **Rolul profesiei contabile pentru dezvoltarea economiei.**
- IV. **Rolul profesiei contabile pentru apărarea interesului public.**
- V. **Organizarea profesiei contabile.**
- VI. **Standarde și reglementări contabile.**
- VII. **Necesitatea și rolul organismelor profesionale.**
- VIII. **Etica în profesia contabilă; principiile fundamentale ale eticii în profesia contabilă.**
- IX. **Organizarea și funcționarea CECCAR.**

BIBLIOGRAFIE:

1. *Ordonanța Guvernului nr. 65/1994 privind organizarea activității de expertiză contabilă și a contabililor autorizați*, republicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 13 din 08 ianuarie 2008, cu modificările și completările ulterioare.
2. *Regulamentul de organizare și funcționare a Corpului Experților Contabili și Contabililor Autorizați din România, aprobat prin Hotărârea Consiliului Superior al Corpului Experților Contabili și Contabililor Autorizați din România nr. 1/1995*, republicat în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 601 din 12 august 2008, cu modificările și completările ulterioare.
3. ***, *Codul etic național al profesioniștilor contabili*, ediția a V-a, revizuită și adăugită, Editura CECCAR, București, 2011.

7. EXPERTIZĂ CONTABILĂ

- I. **Conceptul de expertiză contabilă** (cadru de referință, definiție, norme de comportament profesional specifice misiunilor privind expertizele contabile: independența expertului contabil, competența expertului contabil, calitatea expertizelor contabile, secretul profesional și confidențialitatea expertului contabil, acceptarea expertizelor contabile, responsabilitatea efectuării expertizelor contabile).
- II. **Expertiza contabilă judiciară** (obiectivele expertizei contabile judiciare; reguli procedurale privind expertiza contabilă judiciară: numirea experților contabili, elementele pe care organul îndreptățit să dispună efectuarea expertizei judiciare le stabilește în încheierea de ședință sau în ordonanță, stabilirea onorariului, plata onorariului și decontarea altor cheltuieli cuvenite expertului, contractarea și programarea expertizelor contabile, documentarea lucrărilor privind expertizele contabile, conținutul raportului de expertiză, semnarea, obținerea vizei auditului de calitate și depunerea raportului de expertiză; valorificarea expertizelor contabile).
- III. **Expertiza contabilă extrajudiciară sau expertiza contabilă la cerere.**
- IV. **Calitatea de expert contabil.**
- V. **Exercitarea profesiei de expert contabil.**
- VI. **Răspunderile expertului contabil.**
- VII. **Deontologia expertului contabil** (principii fundamentale: integritate, obiectivitate, competență profesională și prudență, confidențialitate, conduită profesională; conflicte de interese, alte opinii, cadouri și ospitalitate, independență).

BIBLIOGRAFIE:

1. *Ordonanța Guvernului nr. 65/1994 privind organizarea activității de expertiză contabilă și a contabililor autorizați*, republicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 13 din 08 ianuarie 2008, cu modificările și completările ulterioare.
2. *Regulamentul de organizare și funcționare a Corpului Experților Contabili și Contabililor Autorizați din România, aprobat prin Hotărârea Consiliului Superior al C.E.C.C.A.R. nr. 1/1995*, republicat în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 601 din 12 august 2008, cu modificările și completările ulterioare.
3. *Regulamentul privind auditul de calitate în domeniul serviciilor contabile, aprobat prin Hotărârea Consiliului Superior al C.E.C.C.A.R. nr. 08/91/2008*, publicat în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 472 din 26 iunie 2008, cu modificările ulterioare.
4. *Regulamentul de organizare și funcționare a comisiilor de disciplină de pe lângă consiliile filialelor și Consiliul Superior al Corpului Experților Contabili și Contabililor Autorizați din România, aprobat prin Hotărârea Conferinței naționale nr. 07/58/2007*, republicat în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 25 din 13 ianuarie 2010.
5. *Ordonanța Guvernului nr. 2/2000 privind organizarea activității de expertiză tehnică judiciară și extrajudiciară*, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 26 din 25 ianuarie 2000, aprobată prin Legea nr. 156/2002, cu modificările și completările ulterioare.
6. *Noul cod de procedură penală, respectiv Legea nr. 135/2010 privind Codul de procedură penală, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 486 din 15 iulie 2010, cu modificările și completările ulterioare, și Noul cod de procedură civilă, respectiv Legea nr. 134/2010 privind Codul de procedură civilă*, republicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 545 din 3 august 2012, cu modificările și completările ulterioare, capitolele referitoare la expertiză.
7. *Legea nr. 134/2010 privind Codul de procedură civilă*, republicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 545 din 03 august 2012, cu modificările și completările ulterioare, capitolele referitoare la expertiză.
8. *Legea nr. 286/2009 privind Codul penal, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 510 din 24 iulie 2010, cu modificările și completările ulterioare;*
9. *Legea nr.287/2009 privind Codul civil, republicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 505 din 15 iulie 2011, cu modificările ulterioare.*
10. *Procedura privind întocmirea, actualizarea și comunicarea către Ministerul Justiției – Serviciul profesii juridice conexe a „Listelor experților contabili pe specializări”* (publicată și pe site-ul CECCAR, <http://www.ceccar.ro>).
11. *****, Standardul profesional nr. 35: Expertizele contabile**, ediția a VI-a, revizuită și actualizată, Editura CECCAR, București, 2014.

12. *******, *Cartea expertului contabil și a contabilului autorizat. Culegere de acte normative și reglementări ale profesiei contabile elaborate de CECCAR în perioada 1994-2009*, ediția a V-a, revizuită și adăugită, Editura CECCAR, București, 2009.
13. *******, *Codul etic național al profesioniștilor contabili*, ediția a V-a, revizuită și adăugită, Editura CECCAR, București, 2011, Secțiunile 100-150 și Secțiunile 210-291.